

14.000. Men jeg kan ikke se, at han har Ret til at lægge alt det ind i den Forandring, som han har gjort, og jeg skal med den højterede Formands Tilladelse oplæse, hvad Ordføreren ved den Lejlighed udtalte. Ordføreren var Krieger, og hans Ord til Motivering af Forslaget om Forandringen fra 12.000 til 14.000 vare disse: „Grunden, hvorfor vi forlode Udtrykket omtrent 12.000, var, fordi vi saa, at man med Hensyn til Udtrykket „omtrent 12.000“ havde tilladt sig ikke ganske ubetydelige Friheder med Hensyn til Omordningen af Valgkredsene i den Distriktsinddeling, som var vedtagen ved Forordningen af 7de Juli 1848, og det forekommer os da, at man hellere udtrykkelig maatte opstille den Frihed, som man i Anvendelsen blev nødt til at tage; det er en temmelig fri Brug af „omtrent 12.000“ naar man bevæger sig mellem 8 og 14.000.“ Det er maasse ikke saa ganske klart udtalt af Ordføreren ved denne Lejlighed, men Meningen er aabenbart den, at han vil sige som saa, at da det bliver praktisk nødvendigt, at enkelte Kredse have mere end 12.000, saa slaa vi fast, at 14.000 maa der være, og at 14.000 kan sættes som det almindelige. Det er jo klart nok, at han er saa langt fra gaad bort fra at betragte den omtrentlige Ligestorhed som det principielle, at han tværtimod slaar fast, at den omtrentlige Ligestorhed er det afgørende, at han kun betoner det andet Moment, fordi den praktiske Anvendelse har gjort det nødvendigt, at man ogsaa kommer til at betone dette. Det ligger i øvrigt i Sagens Natur, at det ogsaa er langt mere vigtigt, at der er nogenlunde Ligestorhed, end at Forholdstallet i det hele svarer til 1 : 14.000 eller 1 : 16.000, det er i og for sig omtrent ligegyldigt, om man har en Repræsentant for 16.000, 20.000 eller 25.000. Det kunde maasse saa stor politisk Betydning i Forholdet mellem Folketinget og Landstinget under en anden Grundlov end den, vi have, men hvis det skulde have noget at sige i Retning af Frihedstab, at der skulde være 25.000 i Stedet for 16.000, saa saa det stort ud i andre og store Lande, hvor de have 100.000 for hver Folketingsmand. 100 Medlemmer i Danmark ere nok til at repræsentere de forskellige Interesser, naar de ellers kunne blive ligeligt fordelte, og det kan vistnok ikke være noget afgørende, om vi ere 100 eller 137. Jeg tror ganske vist ikke, at Holslein-Vedreborg havde Ret, da han i det andet Ting gjorde gældende, at det, man hele Tiden havde villet ved Grundlovens Givelse, var det, at der kun skulde være 100 Medlemmer, men det er dog værd at lægge Mærke til, at da der blev

foreslaaet, at hvert 20de Aar skulde Folketingskredsene forandres, seldt dette Forslag igennem. Man vilde ikke den Gang, have saa hyppige Forandringer.

Det er altsaa ikke afgørende, om der er en for 16.000 eller en for 25.000; men, hvad der, synes jeg, er et Slag i Ansigtet paa al Retfærdighed og Billighed, er det, at en enkelt Kreds har 9.000, en 142.000 og en anden 64.000 Vælgere. Og dette Forhold, synes jeg nok, er det vor Pligt at sørge for at saa forandret saa snart som muligt. Nu ønsker jeg ganske vist ogsaa en Grundlovsændring; men, hvis der ikke er nogen Udset til, at det kan ske snart, maa der dog være Tale om at gaa den Vej, som man saa ofte er slaaet ind paa fra Regeringens Side, og som jeg i Virkeligheden er overbevist om, at de allerfleste i Folketinget ogsaa ønske og maasse ville stemme for nu under de forandrede Forhold, den Vej, at sørge Kredse med en 6, 8, 10 Stykker, efterstom man tog alene Njøbenhavn eller en Del af de større Provinsbyer med. Det kunde gøres uden at foregribe noget, og det var dog en Retfærdigheds-handling, navnlig over for Njøbenhavn. Men naturligvis kan man ikke enes om det, indrømmer jeg, at det strengt, bogstavelig grundlovmæssige er dette: 1 for hver 16.000. Derfor er jeg næsten tilbøjelig til at mene, at kan man ikke enes om Supplerings, maa man hellere tage Regeringsforslaget, men ganske vist ikke i den Skikkelse, som det foreligger her. Jeg har ikke samme Opfattelse, som det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen), at det bryder voldsomt med Traditionen, det gør det ikke. Det gjorde derimod det Forslag, som kom fra Folketinget i Forstjor. Det ophævede Amtsgraenerne paa et Amt nær og brød endogsaa Pastoraterne, saaledes at en Del af et Sogn skulde stemme i en Valgkreds, en anden i en anden Valgkreds. Det forandrede paa 3—400 forskellige Steder og ophævede paa flere Steder Byernes Ret til at have Valgsteder. Kort sagt, det var overvejende indgribende og sit i alt Fald, uden at det selvfølgelig har været Hensigten, det Udseende, saa vidt vi kunde skønne, at det blev partipolitisk, idet det kom til at se saadan ud, at det blev særlig til Fordel for det Parti, som havde haft mest Indflydelse paa Afgørelsen. Det er ikke Tilfældet med Regeringsforslaget. Det blev almindelig indrømmet, at det er upartisk. Folketingets daberende Formand, Berg, erklærede udtrykkelig, at det var et upartisk Forslag. Men det er saa upartisk, at det bliver partisk til den anden Side, i alt Fald for den Kreds's Vedkommende, jeg har den